

Per què una banca pròpia? ¿Per què tants escarafalls, quan el Banco de València queda sota el control efectiu del Banc Central o Banca Catalana sota el del Banco de Vizcaya? ¿És que un banc de Madrid o del País Basc no fa exactament el mateix allí que ací? La feina d'un banc és descomptar lletres, obrir comptes corrents, donar crèdits i això és un treball tècnic, es podria dir.

Per contestar la primera pregunta, hem de recordar que el que compta en qualsevol empresa és el seu centre de decisions. Una filial tindrà un determinat grau d'autonomia, però al cap i a la fi farà el que li digui la seva empresa matriu. I el centre de decisions del Banc de València és a Madrid i el del Banco de Vizcaya és mig a Bilbao i mig a Madrid. El mateix podríem dir del grup March, que controla el banc més important de les Illes: els seus propietaris estan units sentimentalment a Mallorca, però la seva residència habitual és la de la capital de l'estat.

Totes les grans empreses donen poder econòmic. I els bancs treballen amb diners, de manera que el sector financer és el que dóna més poder econòmic. Un banquer amb un bilió de depòsits en els seus comptes tindrà sempre més poder que un comerciant o un industrial, que tingui un volum de negoci similar. I qui diu poder econòmic, vol dir poder polític. Els banquers espanyols afirmen que no han estat mai un grup de pressió, però això no s'ho creu ningú.

Qui més bé ha entès el poder econòmic i polític de la banca ha estat el govern socialista espanyol. Fa sis anys es trobà al davant amb una banca desconfiada, conservadora i orgullosa, que li plantava cara. La crisi econòmica va rebaixar l'orgull dels banquers. Només una seixantena de bancs passaren per una situació pública de crisi. Però la gran banca també estava en una situació bastant o molt delicada. I el govern aprofità l'ocasió. Han caigut molts bancs i han caigut molts caps en aquests sis anys. El resultat ha estat una banca concentrada, dòcil o amiga.

L'esperit nacionalista espanyol impulsa a tenir i a promoure una banca espanyola. El governador del Banc d'Espanya deia fa pocs mesos que no tolerarien que inversors

estrangers comprassin cap dels grans bancs existents. És lògic. Els socialistes, a més a més, han obtingut el control indirecte de la Banca, a través del Banco de España, que els dóna el mateix resultat que la nacionalització, però a més bon preu.

Doncs bé, els països que tenen sentit nacional també pensen que seria bo comptar amb un sistema financer — bancs o caixes — que tinguin el seu centre de decisió al propi país i que puguin servir des d'ells els interessos de la col·lectivitat en què viuen i a la qual pertanyen.

Els bancs són societats mercantils, que busquen només el benefici. Van allí on el troben, a casa o fora. Quan sobren diners, l'abiquen allà on hi ha una demanda. Els problemes, en tot cas, comencen quan els diners escassegen. Aleshores tendeixen a quedar-se a casa, per raons naturals. Quan hi ha restriccions creditícies i crisi econòmica, València i Barcelona —per posar dos exemples concrets— en reben més les conseqüències que Madrid o Bilbao. Hi ha qui diu que els bancs espanyols fan drenatge de diners fora de la seva seu social i d'altres que ho neguen. Tots tenen raó: depèn del moment que s'analitzi.

Finalment, hi ha un altre argument a favor d'una banca pròpia. Aquesta pot conèixer millor els problemes del país i aplicar una part del seu poder econòmic a resoldre'ls. No dic que ho facin sempre, però ho poden fer. Els bancs bascos foren els principals protagonistes del desenvolupament econòmic

del País Basc, durant molts anys ja que rara era la iniciativa econòmica que no portava la seva empremta.

El País Valencià, Catalunya i les Illes compten amb unes caixes d'estalvi potents, però amb poca banca pròpia. Hi ha exemples prou recents per pensar que en l'enderrocament del sistema financer d'aquestes autonomies hi pot haver hagut una intervenció directa del poder polític. Els valencians el que han de fer és collir taronges; els de les Illes que explotin els turistes, ¡i els catalans que es dediquin al tèxtil o a treballar amb els japonesos! ¡Els bancs ja els posem nosaltres! ¡I el poder polític, és clar! No és una caricatura. □

Cal una banca pròpia